

Umboðsmaður barna

01 241

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Umboðsmaður barna
kt. 591294-2969
Kringlunni 1, 103 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Umboðsmaður barna er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli sérlaga. Meginhlutverk stofnunarinnar er að vinna að bættum hag barna og standa vörð um hagsmuni, þarfir og réttindi þeirra og að tekið sé tillit til þessa þátta við lagasetningu og ákvarðanatöku.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 29 og málaflokk 40 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 107,1 milljónir og afkoma kr. 2,1 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 3,3 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 14,3 milljónir.

Starfsemi stofnunarinnar á árinu 2022 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáráukalögum fyrir árið 2022.

Það er álit mitt að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Umboðsmanns barna í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Umboðsmanns barna fyrir árið 2022 með rafrænni undirritun sinni.

Salvör Nordal
Umboðsmaður barna

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	96.900.000	78.000.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	9.628.790	2.895.990
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	551.815	532.738
Tekjur samtals		<u>107.080.605</u>	<u>81.428.728</u>
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	67.521.330	62.788.181
Annar rekstrarkostnaður	5	36.937.436	20.898.127
Afskriftir	6	551.815	532.738
Gjöld samtals		<u>105.010.581</u>	<u>84.219.046</u>
Afkoma fyrir fjármagnsliði		2.070.024	(2.790.318)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		<u>(524)</u>	<u>(892)</u>
		(524)	(892)
Afkoma ársins		<u><u>2.069.500</u></u>	<u><u>(2.791.210)</u></u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir			
Óefnislegar eignir		199	3.786
Varanlegir rekstrarfjármunir:	7		
Áhöld, tæki og búnaður		2.162.686	1.529.203
Aðrar eignir		3.357	0
		<u>2.166.043</u>	<u>1.529.203</u>
Fastafjármunir samtals		<u>2.166.242</u>	<u>1.532.989</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur		0	25.890
Tengdir aðilar	8	12.118.512	13.283.605
Veltufjármunir samtals		<u>12.118.512</u>	<u>13.309.495</u>
Eignir samtals		<u>14.284.754</u>	<u>14.842.484</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	9		
Hrein eign		3.298.848	1.229.348
Eigið fé samtals		<u>3.298.848</u>	<u>1.229.348</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	34.118	223.440
Viðskiptaskuldir		2.029.534	2.426.337
Ýmsar skammtímaskuldir	10	5.058.607	7.647.897
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	11	3.863.647	3.315.462
		<u>10.985.906</u>	<u>13.613.136</u>
Skuldir samtals		<u>10.985.906</u>	<u>13.613.136</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>14.284.754</u>	<u>14.842.484</u>
Aðrar upplýsingar	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		2.069.500	(2.791.210)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	551.815	532.738
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(551.815)	(532.738)
		<u>2.069.500</u>	<u>(2.791.210)</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		25.890	(25.890)
Tengdir aðilar		890.703	(111.548)
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(2.986.093)	2.928.648
		<u>(2.069.500)</u>	<u>2.791.210</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	7	(1.185.068)	(688.011)
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna, verk í vinnslu		0	0
		<u>(1.185.068)</u>	<u>(688.011)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		85.068	0
Fjárfestingarframlag		1.100.000	688.011
		<u>1.185.068</u>	<u>688.011</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í árslok			

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2022	2021
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	96.900.000	78.000.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	551.815	532.738
	<u>97.451.815</u>	<u>78.532.738</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárukalög	96.400.000	0	0	96.400.000
Launabætur	500.000	0	0	500.000
Fjárveiting til tekna	96.900.000	0	0	96.900.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum ...	(94.830.500)	0	0	(94.830.500)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	2.069.500	0	0	2.069.500

	2022	2021
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Kostnaðarhlutdeild	4.823.421	2.245.990
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	4.000.000	650.000
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	(1.079.548)	0
Ýmsar tekjur	1.884.917	0
	<u>9.628.790</u>	<u>2.895.990</u>

	2022	2021
4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður		
Laun	56.256.325	48.459.088
Orlof, breyting	(2.655.946)	2.460.144
Launatengd gjöld	12.963.427	11.042.786
Starfsmannakostnaður	957.524	826.163
	<u>67.521.330</u>	<u>62.788.181</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	5,1	4,6

Skýringar

	2022	2021			
5 Annar rekstrarkostnaður					
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	490.246	446.910			
Ýmis tæki og áhöld	379.858	565.626			
Matvæli	2.531.150	968.420			
Almennar rekstrarvörur	76.629	492.540			
Vörukaup, almenn	3.477.883	2.473.496			
Kennslu- og fündurvörur	11.320	23.900			
Vörukaup, sérgreind	11.320	23.900			
Fundir, námskeið, risna	5.581.110	1.103.157			
Ferðir, uppihald	5.982.791	946.131			
Akstur	427.672	290.720			
Sérfræðiþjónusta	6.494.470	5.751.359			
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	25.539	21.635			
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	2.036.503	423.829			
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	521.872	506.322			
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	21.069.957	9.043.153			
Afnotagjöld	2.973.946	2.086.663			
Leigugjöld	7.657.916	5.057.341			
Notkun véla og flutningatækja	0	47.360			
Verkkaup	873.497	1.814.773			
Kostnaðarhlutdeild	431.538	235.503			
Opinber gjöld	3.226	1.000			
Tilfærslur	435.000	111.785			
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	12.378.276	9.357.578			
Annar rekstrarkostnaður samtals	36.937.436	20.898.127			
6 Afskriftir					
Áhöld, tæki og búnaður	551.585	532.539			
Aðrar eignir	429	0			
Niðurfærsla óefnislegra eigna	(199)	199			
	551.815	532.738			
	31.12.2022	31.12.2021			
7 Varanlegir rekstrarfjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:					
Áhöld, tæki og búnaður	2.162.686	1.529.203			
Aðrar eignir	3.357	3.786			
	2.166.043	1.532.989			
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2022:					
	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2022	6.232.521	0	0	3.985	6.236.506
Víðbætur á árinu	1.185.068	0	0	0	1.185.068
	7.417.589	0	0	3.985	7.421.574
Afskriftir 01.01.2022	4.703.318	0	0	199	4.703.517
Afskrift ársins	551.585	0	0	429	552.014
	5.254.903	0	0	628	5.255.531
Staða 31.12.2022	2.162.686	0	0	3.357	2.166.043

Skýringar

	31.12.2022	31.12.2021
8 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	11.977.485	13.283.605
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	141.027	0
	12.118.512	13.283.605
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	0
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	34.118	223.440
	34.118	223.440

9 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2022	31.12.2021
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	1.229.348	4.268.204
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	0	(247.646)
Afkoma ársins	2.069.500	(2.791.210)
Jöfnuður 31.12.	3.298.848	1.229.348

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

	31.12.2022	31.12.2021
10 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	4.791.951	7.447.897
Önnur ógreidd gjöld	266.656	200.000
	5.058.607	7.647.897

11 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestinga.

	31.12.2022	31.12.2021
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	2.166.242	1.532.989
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	1.697.405	1.782.473
	3.863.647	3.315.462

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2022	1.532.989	1.782.473	3.315.462
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	1.100.000	1.100.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	1.185.068	(1.185.068)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(551.815)	0	(551.815)
	2.166.242	1.697.405	3.863.647

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 0,6 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

Skýringar

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði og þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa til næstu ára. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 6,3 milljónum og vegna þjónustu- og vörslusamninga kerfa kr. 0,5 milljónum. Einnig hafa verið gerðir skuldbindandi samningar um rekstarþjónustu húsnæðis og nema þeir kr. 4,1 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.